

**Narva karjääri tööstusterritooriumi,
Settebasseini ja Jõetaga
katastriüksuste
tuletõrjeveevõtukohtade
keskkonnamõju strateegiline
eelhinnang**

veebbruar 2024

Töö nimetus: Narva karjääri tööstusterritooriumi, Settebasseini ja Jõetaga katastriüksuste tuletõrjeveevõtukohtade keskkonnamõju strateegiline eelhindang

Töö number: 23126

Tellijä: Enefit Power AS

Vastutav täitja: Karl Kupits

Maves OÜ

Marja 4D Tallinn, registrikood 10097377

www.maves.ee e-post: maves@maves.ee

Ettevõte on sertifitseeritud kvaliteedijuhtimissüsteemi standardi ISO 9001:2015 alusel.

SISUKORD

1	SISSEJUHATUS	2
2	KAVANDATAVA TEGEVUSE LÜHIKIRJELDUS	3
2.1	TEGEVUSE ISELOOM JA MAHT	3
2.2	SEOSD STRATEEGILISTE PLANEERIMISDOKUMENTIDEGA	4
2.3	RESSURSSIDE, SEALHULGAS LOODUSVARADE, NAGU MAA, MULD, PINNAS, MAAVARA, VESI JA LOODUSLIK MITMEKESISUS KASUTAMINE	4
2.4	TEGEVUSE ENERGIAKASUTUS	5
2.5	TEGEVUSEGA KAASNEVAD TEGURID, NAGU HEIDE VETTE, PINNASESSE JA ÕHKU NING MÜRA, VIBRATSIOON, VALGUS, SOOJUS, KIIRGUS JA LÖHN	5
2.6	TEKKIVAD JÄÄTMED NING NENDE KÄITLEMINE	5
2.7	TEGEVUSEGA KAASNEVATE AVARIIOOLUKORDADE ESINEMISE VÕIMALIKKUSEST, SEALHULGAS HEITE SUURUS	5
2.8	TEGEVUSE SEISUKOHAST ASJAKOHASTE SUURÕNNETUSTE VÕI KATASTROOFIDE OHUST, SEALHULGAS KLIIMAMUUTUSTEST PÕHJUSTATUD SUURÕNNETUSTE VÕI KATASTROOFIDE OHUST TEADUSLIKE ANDMETE ALUSEL	6
3	KAVANDATAVA TEGEVUSE ASUKOHT JA MÕJUTATAV KESKKOND	7
3.1	OLEMASOLEV JA PLANEERITAV MAAKASUTUS NING SEAL TOIMUVAD VÕI PLANEERITAVAD TEGEVUSED	7
3.2	ALAL ESINEVAD LOODUSVARAD, SEALHULGAS MAA, MULD, PINNAS, MAAVARA, VESI JA LOODUSLIK MITMEKESISUS, NENDE KÄTTESAADAVUSEST, KVALITEEDIST JA TAASTUMISVÕIMEST	7
3.3	KESKKONNA VASTUPANUVÕIME, MILLE HINDAMISEL LÄHTUTAKSE MÄRGALADE, JÕEÄÄRSETE ALADE, JÕESUUDMETE, RANDADE JA KALLASTE, MEREKESKKONNA, PINNAVORMIDE, MAASTIKE, METSADE, NATURA 2000 VÕRGUSTIKU ALADE, KAITSTAVATE LOODUSOBJEKTIDE, ALADE, KUS ÕIGUSAKTIDEGA KEHTETATUD NÕUDEID ON ÜLETATUD VÕI VÕIDAKSE ÜLETADA, TIHEASUTUSEGA ALADE NING KULTUURI- VÕI ARHEOLOOGILISE VÄÄRTUSEGA ALADE VASTUPANUVÕIMEST	7
4	HINNANG KESKKONNAMÕJU OLULISUSELE	9
5	KOKKUVÕTE	10

1 SISSEJUHATUS

Enefit Power AS soovib planeerida Narva-Jõesuu linna Narva karjääri tööstusterritooriumi, Settebasseini ja Jõetaga maaüksustele tuletõrje veevõtukohad ja 6kV elektriõhuliini. Eeltoodust tulenevalt esitas Enefit Power AS Narva-Jõesuu linnavalitsusele detailplaneeringu algatamise taotluse. Perspektiivne planeeringuala paikneb Narva karjääri tööstusterritooriumi (85101:012:0100), Settebasseini (85101:012:0020) ning Jõetaga (85101:012:0085) katastriüksustel. Detailplaneeringu algatamise vajadus tuleneb looduskaitseseaduse § 38 lg 5 p 8, mille kohaselt oleks võimalik tehnovõrkude ja -rajatiste ehitamine Mustajõe kalda ehituskeeluvööndisse. Seega on asjakohane koostada keskkonnamõju strateegiline eelhindang, et välja selgitada, kas planeeringu käigus on vajalik koostada keskkonnamõju strateegiline hindamine.

Vastavalt lähteülesandele on käesoleva töö eesmärk Narva karjääri tuletõrje veevõtukohtade ja õhuliini rajamise ning eksploateerimise keskkonnamõju eelhindangu koostamine.

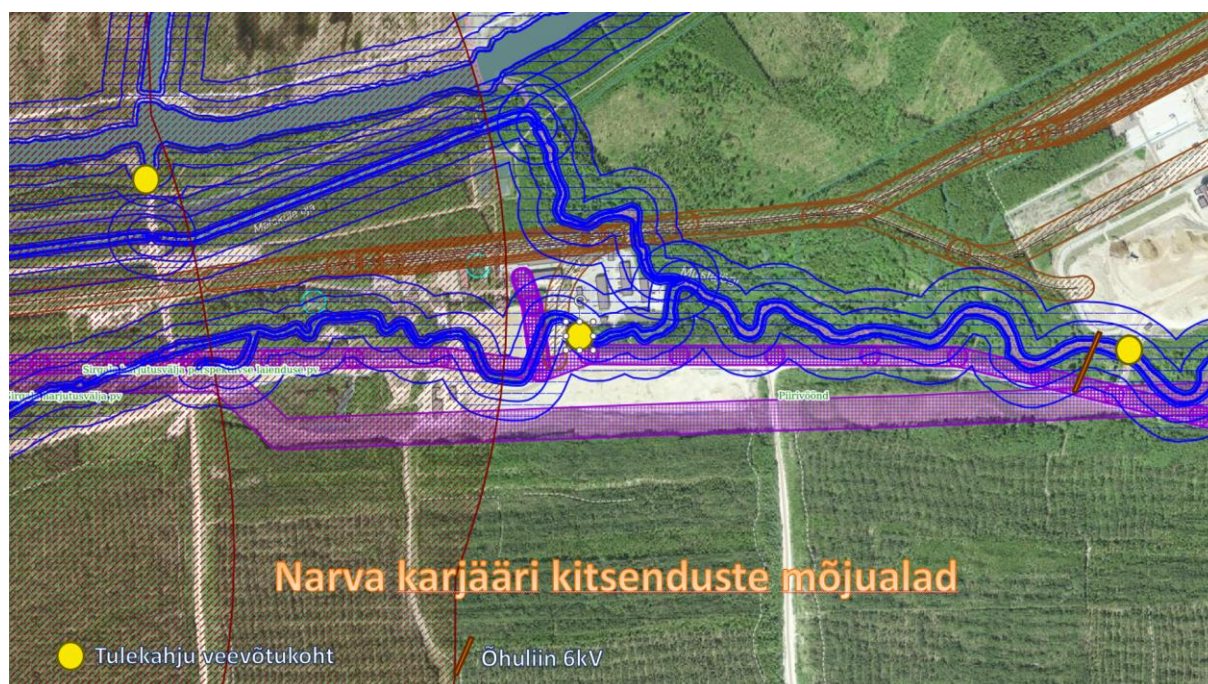
2 KAVANDATAVA TEGEVUSE LÜHIKIRJELDUS

2.1 Tegevuse iseloom ja maht

Hindamise aluseks on projekt „Narva karjääri biokütuse lao (EHR kood 221436595) laiendamine ja tuletõrje veevõtukohta rajamine”¹. Projekt käsitleb üksnes katastriüksusele Narva karjääri tööstusterritoorium rajatavat tuletõrje veevõtukohta, kuid arendaja kinnitusel on ülejäänud kaks veevõtukohta sama tehnilise lahendusega.

Kuue kilovoldine õhuliin rajatakse tööstusterritooriumile üle Mustajõe.

Kavandatava tegevuse asukohad on toodud alloleval joonisel (Joonis 1).

Joonis 1 Tellija joonis kavandatavate tegevuste asukohtadest.

Lähtuvalt projektist on torustik ette nähtud rajada valdavalt lahtise kaevandiga. Toestatud kaevandi põhja miinimumlaius on 1,0 m ja toestamata kaevandil 1,2 m. Kaevandi seinad rajatakse piisava nõlvusega või toestatakse, et oleks tagatud tööohutus ja välistatud kõrvalasuvate hoonete kahjustamine. Toestuse viis valitakse sõltuvalt kaevandi sügavusest ja pinnase liigist.

Tee/tänavalt veetakse olemasolev ja tagasitäiteks mittesobilik pinnas ära Narva-Jõesuu Linnavalitsusega kooskõlastatud pinnase ladestamispaika. Mittesobilik pinnas

¹ Karabelnik, K., Metsa, E., Mark, M., 2023. Narva karjääri biokütuse lao (EHR kood 221436595) laiendamine ja tuletõrje veevõtukohta rajamine. Alkranel OÜ.

asendatakse tagasitäiteks sobiliku pinnasega - tihendatava tagasitäiteliivaga. Vee ilmunisel kaevandisse teostatakse veetõrjet.

Veekogusse viiakse toru DN125 ja selle alla paigaldatakse üks toetusjalg. Toru pikkus veekogus on ca 5m ja see jääb minimaalselt 0,8 m veepinnast allapoole ja 0,5 m veekogu põhjast ülespoole. Veetoru tõuseb maapinnale 9 m kaugusel veepiirist. Vett võetakse maapinnale avanenud otsast ehk puudub vajadus sõita veepiirile lähemale kui 9 m.

Veevõtt on ette nähtud erakorralistel juhtudel tule kustutamiseks. Lahendus on projekteeritud mahule 25 l/s ja 3 h.

Elektriliini rajamise kohta on teada üksnes joon tellija antud joonisel.

2.2 Seosed strateegiliste planeerimisdokumentidega

Kavandatav tegevus ei tulene ühestki strateegilisest planeerimisdokumendist.

Alal kehtib Vaivara valla üldplaneering². Selle kohaselt on kavandatava tegevuse alal tööstusterritoorium ja põlevkivimaardla Narva kaeveväli. Üldplaneeringuga seadusele täiendavaid veekaitse keeluvööndeid ette nähtud ei ole.

Koostamisel on uus üldplaneering³. Selle kohaselt jääb kavandatav tegevus tootmismaale ja mäetööstusmaale. Üldplaneeringuga seadusele täiendavaid veekaitse keeluvööndeid ette nähtud ei ole.

2.3 Ressursside, sealhulgas loodusvarade, nagu maa, muld, pinnas, maavara, vesi ja looduslik mitmekesisus kasutamine

Kavandatav tegevus näeb ette kaevamistöid, sh osaliselt veekogus (veekogu piiril). Kaevamistööde mahtu projektis ei ole täpsustatud kuid see jääb oluliselt alla 500 m³. Toru paigaldamise järgselt kaevand täidetakse. Täiteks kasutatakse kaevandatud ehitusmaterjali. Materjalide mahtusid projektis ei ole toodud. Kaevandi kogu maht võib olla suurusjärgus 50 m³. Kaevand täidetakse uue materjaliga mahus, mis jääb väljakaevematerjalist puudu (ei sobi tagasitäiteks).

Õhuliini, pingega 1–35kV kaitsevööndi ulatus on 3 m mõlemal pool liini telge. Seega 6 kV elektriliini rajamisel raadatakse 6 m laiune vöönd. Liini pikkus on u 170 m, millest

---

² [AS Pöyry Entec, 2010. Vaivara valla üldplaneering.](#)

³ [Kobras OÜ, 2022. Narva-Jõesuu linna üldplaneeringu eelnõu.](#)

20 m ulatuse on liin jõe kohal ning 50 m ulatuse olemasoleva liini kaitsevööndis. Ülejäänud osa liinist läbib puittaimestikuga ala (osalt metsasalu, osalt üksikud puud). Seega täiendav raadatav koridor on kuni 600 m².

Tuletõrje kohtade kasutamisel võetakse veekogudest vett. Tegemist on erakorralise veekasutusega.

2.4 Tegevuse energiakasutus

Kavandatav tegevus olulisel määral energiat ei kasuta.

2.5 Tegevusega kaasnevad tegurid, nagu heide vette, pinnasesse ja õhku ning müra, vibratsioon, valgus, soojus, kiirgus ja lõhn

Kavandataval tegevusel puudub heide vette, pinnasesse ja õhku ning müra, vibratsioon, valgus, soojus, kiirgus ja lõhn.

Tööde käigus vähesel määral eraldub ehitusmasinatest müra, saasteineid õhku ja vibratsiooni.

2.6 Tekkivad jäätmed ning nende käitlemine

Kaevandi rajamisel võib tekkida tagasitäiteks sobimatut pinnast. Projekti järgi käideldakse see vastavalt kohalikule jäätmehoolduseeskirjale⁴.

Metsa raadamisel tekib puitmaterjali, kuid see on valdavas osas käsitletav toorainena.

Veevõtukohtade ja elektriliini käitamisest jäätmeid ei teki.

2.7 Tegevusega kaasnevate avariilukordade esinemise võimalikkusest, sealhulgas heite suurus

Veevõtu kohtade ja liini rajamisel kaasnevad tavapärase ehitustegevuse riskid. Nt ehitusmasinate purunemine. Riski tõstvaks asjaoluks on tegevus veekogus ja selle piiril.

Veevõtukohtade ja elektriliini käitamisest riske ei kaasne.

---

⁴ [Narva-Jõesuu Linnavolikogu 30.10.2019 määrus nr 74 Narva-Jõesuu linna jäätmehoolduseeskiri.](#)

2.8 Tegevuse seisukohast asjakohaste suurõnnetuste või katastroofide ohust, sealhulgas kliimamuutustest põhjustatud suurõnnetuste või katastroofide ohust teaduslike andmete alusel.

Ehitiste rajamisel ega käitamisel suurõnnetuste ohtu ei teki.

3 KAVANDATAVA TEGEVUSE ASUKOHT JA MÕJUTATAV KESKKOND

3.1 Olemasolev ja planeeritav maakasutus ning seal toimuvad või planeeritavad tegevused

Kavandatava tegevuse ala on tootmisterritoorium ja see jääb ka nähtavas tulevikus tootmisterritooriumiks.

3.2 Alal esinevad loodusvarad, sealhulgas maa, muld, pinnas, maavara, vesi ja looduslik mitmekesisus, nende kättesaadavusest, kvaliteedist ja taastumisvõimest

Kavandataval alal on maavarana arvele võetud põlevkivi. See on määratletud passiivse tarbevaruna.

Narva karjääri plaanitavas veevõtukohas on põlevkivi juba kaevandatud.

3.3 Keskkonna vastupanuvõime, mille hindamisel lähtutakse märgalade, jõeäärsete alade, jõesuudmete, randade ja kallaste, merekeskkonna, pinnavormide, maastike, metsade, Natura 2000 võrgustiku alade, kaitstavate loodusobjektide, alade, kus õigusaktidega kehtestatud nõudeid on ületatud või võidakse ületada, tiheasutusega alade ning kultuuri- või arheoloogilise väärtusega alade vastupanuvõimest

Narva karjääri plaanitav veevõtu koht kasutab vett veekogust Mustanina karjäär ([VEE2028170](#)).

Teised kaks veevõtuk kohta kasutavad vett Mustajõe ([VEE1063800](#)).

Mõlema veekogu kalda piiranguvöönd on 100 m veekogu piirist ja ehituskeeluvöönd on 50 m veekogu piirist. Veekogudele rakendub veekaitsevöönd 10 m.

Veekaitsevöönd on moodustatud veekogu kalda või ranna erosiooni ja hajuheite vältimiseks ([VeeS §118](#)). Veekaitsevööndis on ehitamine keelatud, kui see rikub veekaitsevööndi eesmärki.

Kalda kaitse eesmärk on rannal või kaldal asuvate looduskoosluste säilitamine, inimtegevusest lähtuva kahjuliku mõju piiramine, ranna või kalda eripära arvestava asustuse suunamine ning seal vaba liikumise ja juurdepääsu tagamine. ([LKS § 34](#)).

Piiranguvööndis keelatud tegevused kavandatava tegevuse eesmärgi ei puuduta.

Kalda ehituskeeluvööndis on uute hoonete ja rajatiste ehitamine keelatud.

Muu hulgas ehituskeeld ei laiene kehtestatud detailplaneeringuga, kehtestatud üldplaneeringuga kavandatud:

- pinnavee veehaarde ehitisele;
- tehnovõrgule ja -rajatisele. ([LKS § 38](#))

Ida-Eesti veemajanduskava järgi on Mustajõe kogumi seisund hea.⁵

Veevõtukohad ja elektriliin asuvad tootmisterritooriumite vahetus läheduses või karjääri alal.

Piirkonnas kaitstavaid väärtusi ei asu. Alal puudub eriline kaitseväärtus.

---

⁵ [Kupits, K., Normak, K., Antons, P., Aruväli, A., Iismaa, R., Jalukse, L., Kõrgmaa, V., Laht, M., Leisk, Ü., Lind, S., Mehine, M., Metsur, M., Saks, A., Simo, M., Vreimann, T. 2022. Ida-Eesti vesikonna veemajanduskava 2022-2027. Keskkonnaministeerium](#)

4 HINNANG KESKKONNAMÕJU OLULISUSELE

Hinnang keskkonnamõju olulisusele on antud arvestades:

- mõju suurus;
- mõjuala ulatust, näiteks geograafiline ala ja tõenäoliselt mõjutatava elanikkonna suurus;
- mõju ilmnemise tõenäosust;
- mõju tugevust, kestust, sagedust ja pöörduvust;
- kavandatava tegevuse koosmõju muude asjakohaste toimuvate või mõjualas planeeritavate tegevustega;
- ebasoodsa mõju tõhusa ennetamise, vältimise, vähendamise ja leevendamise võimalusi.

Kavandatava tegevusega ei kaasne piiriülest ehk riigipiire ületavat mõju.

Kavandatav tegevus ei ole olulise mõjuga arvestades, et ehitustegevus on ajutine ning veevõtukohtades lahti kaevatud osad taastatakse. Eelduslikult elektriliini poste jõkke või jõevee piirile ei rajata.

Veevõtukohta kasutamisel võib olla ajutine mõju veekogule, kuid kasutamisevajadus tuleb erakorralisest olukorrast, mil mõningane mõju jõeale on põhjendatud, et vältida suuremat mõju.

Mõju vähendamiseks tuleb kasutada järgmisi meetmeid:

Veekogus ehitamiseks tuleb valida miinimumi lähedane periood – juuni-august. Sel ajal on veetase kõige madalam ja kõige vähem toimub töö konkreetselt veekeskkonnas. Nii vähendatakse kaevamisest põhjustatud heljumi teket.

Veekogule häiringute vältimiseks ehitamiseks abirajatisi (tammid vm) veekogudesse mitte rajada. Veekogudes mootorsõidukitega mitte liikuda.

Elektri liini rajamise tarbeks puud raadata pesitsusvälisel perioodil – 1. august kuni 14. märts.

5 KOKKUVÕTE

Kavandatava tegevuse eesmärk on kolme tuletõrje veevõtukoha rajamise ja 6 kV õhuliini rajamise Narva karjääri tööstusalal, Settebasseini ja Jõetaga katastriüksustel keskkonnamõju strateegilise eelhindamise läbi viimine.

Tuletõrje veevõtukohad on ette nähtud Mustajõe ja Mustanina karjäärist hädaolukorras tulekustutusvee saamiseks. Õhuliin on plaanitud ületama Mustajõe, et ühendada olemasolevat liini tootmisterritooriumiga.

Kavandatud tegevus ei tulene ühestki strateegilisest planeerimisdokumendist.

Kavandatud tegevus hõlmab kaevetöid, osaliselt veekogudes, ja kaevandite täitmist. Kaevetööde maht on alla 500 m³. Veekogusse paigaldatakse tahkeid aineid alla 100 m³. Tegevused hõlmavad ka puittaimestiku raadamist õhuliini koridori jaoks. Täiendav maavõtt on kuni 600 m². Tuletõrje veevõtukohad ja õhuliin ei kasuta olulisi koguseid energiat ega tekita heitmeid, jäätmeid ega müra.

Planeeritud tegevused hõlmavad tavapäraseid ehitusriske, nagu seadmete purunemine.

Planeeritud tegevused toimuvad Mustajõe ja Mustanina karjääri veekaitsevööndites ja ehituskeeluvööndites. Mustajõe kogumi seisund on hea. Piirkonnas puuduvad kaitstud loodus- või kultuuriväärtused.

Ehitustegevuse mõju keskkonnale on väike ja lühiajaline, kuna kaevatud alad taastatakse ning elektriliini poste ei plaanita rajada jõkke ega jõevee piirile. Kuigi tuletõrje veevõtukoha kasutamisel võib olla ajutine mõju veekogule, on see erakorralistel olukordadel põhjendatud, et vältida suuremat mõju. Mõju vähendamiseks on soovitatav rakendada järgmisi meetmeid:

- ehitustegevus toimub perioodil, kui veetase on madalaim (juuni-august), vähendades sellega kaevamisest põhjustatud heljumi teket;
- veekogude häirimise vältimiseks ei rajata ehitamiseks abirajatisi veekogudesse ega liiguta seal mootorsõidukitega;
- elektriliini rajamiseks raadatakse puud pesitsusvälisel perioodil (1. august kuni 14. märts).

Eel loetletud meetmete rakendamisel puudub vajadus läbi viia keskkonnamõju strateegilist hindamist või keskkonnamõju hindamist.